

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และ ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาปัจจัย (ตัวแปรอธิบาย) ที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จำแนกตามหนี้ปกติ และ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ของธนาคารพาณิชย์หนึ่งในจังหวัดเชียงราย เพื่อวิเคราะห์แบบจำลอง โดยใช้วิธี Chi – square และ Logistic Regression สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 สรุปลักษณะตัวอย่างทางด้านสังคม,เศรษฐกิจ และ ลักษณะการกู้ยืมของลูกค้าในการวิจัย

ข้อมูลในตาราง 4.1 และ 4.2 ซึ่งให้เห็นว่าจากลูกหนี้ตัวอย่างการวิจัยทั้งหมด 400 ราย ซึ่งแยกเป็น ลูกหนี้ปกติจำนวน 200 ราย และเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อีกจำนวน 200 ราย นั้น ส่วนใหญ่มีอายุ ระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 180 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.0 ประกอบอาชีพ พาณิชยกรรมทั่วไป/ค้าขาย จำนวน 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.3 มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 11 ปี จำนวน 217 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.3 รายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 137 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.3 ระยะเวลาในการทำสัญญา อยู่ใน ช่วง 6-10 ปี จำนวน 235 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.8 วงเงินกู้ อยู่ใน ช่วง 1-5 ล้านบาทจำนวน 252 ราย คิดเป็น ร้อยละ 63.0 ภาระหนี้คงเหลือ อยู่ระหว่าง 1-5 ล้านบาท จำนวน 229 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.3 ไม่มีภาระ หนี้กับสถาบันการเงินอื่น จำนวน 207 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.7 มีกิจการมากกว่าหนึ่งกิจการ จำนวน 202 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.5 และวัตถุประสงค์ในการกู้เงินเพื่อทำธุรกิจสังหาริมทรัพย์ จำนวน 95 ราย คิด เป็นร้อยละ 23.8

5.1.2 สรุปผลการทดสอบโดยวิธี Chi – square

การทดสอบปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จำแนกตามหนี้ปกติ และ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้ โดยวิธี Chi – square เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปรหรือไม่ ผลการทดสอบ ตัวแปรอิสระ ทั้ง 10 ตัว ได้แก่อายุของลูกค้า อาชีพของลูกค้า ประสบการณ์ในการทำงานของลูกค้า รั ะดับรายได้ของลูกค้า ระยะเวลาของสัญญา วงเงินกู้ ภาระหนี้คงเหลือ ภาระหนี้ในสถาบันการเงินอื่น จำนวนกิจการของลูกค้า และวัตถุประสงค์ของการกู้ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าตัวแปรอิสระ 9 ตัว มีผลทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นระยะเวลาของการกู้เพียงตัว เดียวเท่านั้น ที่ไม่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.1.3 สรุปผลการทดสอบ ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้โดยสมการถดถอย แบบโลจิสติก (Logistic Regression)

เพื่อศึกษาถึงการประมาณค่าความน่าจะเป็นของตัวแปรอิสระ ว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือไม่ ซึ่งจะทำให้ตัวแปรตามเป็นเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นเพียง 2 อย่างคือ เกิดเหตุการณ์และไม่เกิดเหตุการณ์ จากผลการทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 10 ตัว กับการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ในแบบจำลอง Logistic Regression โดยกำหนดระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลปรากฏว่าตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญมี 8 ตัวแปร ได้แก่

1.อาชีพ มีผลกระทบต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ โดยมีเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ตัวแปรอิสระ เป็นลบ แสดงว่า ตัวแปรอาชีพมีทิศทางในการพยากรณ์เป็นไปในทางตรงข้าม กับปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ กล่าวคือ ถ้าลูกหนี้รายใดมีอาชีพหน้าที่การงานที่ดีและมั่นคง โอกาสที่จะทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ย่อมมีน้อยตามไปด้วย

2.ประสบการณ์ในการทำงาน มีผลกระทบต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระนี้มีเครื่องหมายลบ แสดงว่าประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจของลูกหนี้ มีทิศทางเป็นไปในทางตรงข้ามกับการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ คือถ้าลูกหนี้รายใดมีประสบการณ์ในการทำงานมาก โอกาสของการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ย่อมมีน้อย

3.วงเงินกู้ มีผลกระทบต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระนี้มีเครื่องหมายลบ แสดงว่าตัวแปรวงเงินกู้ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในเชิงผกผัน คือลูกหนี้รายใดที่มีวงเงินกู้ต่ำ โอกาสที่เกิดเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ย่อมมีสูงกว่า เนื่องจากลูกหนี้ที่มีวงเงินกู้สูง โดยมากเป็นกิจการขนาดใหญ่และมีความมั่นคง ในทางตรงข้ามลูกหนี้ที่มีวงเงินกู้ต่ำ มักจะเป็นลูกหนี้รายย่อยทั่วไป หลักทรัพย์ที่นำมาจดจำนองกับสถาบันการเงินย่อมมีสภาพคล่องปานกลางหรือต่ำ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นลูกหนี้มักจะปล่อยให้สถาบันการเงินดำเนินการไปตามกฎหมาย

4.ภาระหนี้คงเหลือ มีผลกระทบต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระนี้มีเครื่องหมายเป็นบวก แสดงว่าตัวแปรภาระหนี้คงเหลือ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในเชิงแปรผันตรง กล่าวคือ ลูกหนี้รายใดที่มีภาระหนี้คงเหลือที่สูง เมื่อเทียบกับวงเงินกู้แล้ว ความรับผิดชอบของผู้กู้ย่อมสูงตามไปด้วย โอกาสที่จะทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ย่อมสูงตามด้วย

5.รายได้ของลูกหนี้ มีผลกระทบต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระนี้มีเครื่องหมายลบ หมายความว่า ถ้าลูกหนี้รายใดมีรายได้ที่มั่นคง และมากพอที่สามารถชำระหนี้คืนได้ ลูกหนี้รายนั้นย่อมมีโอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีน้อยตามไปด้วย

6.ภาระหนี้ของลูกหนี้ในสถาบันการเงินอื่น มีผลกระทบต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระนี้มีเครื่องหมายลบ แสดงว่า ตัวแปรภาระหนี้ของลูกหนี้ในสถาบันการเงินอื่น มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในเชิงผกผัน คือ ลูกหนี้ รายใดมีภาระหนี้ในสถาบันการเงินมาก โอกาสที่ลูกหนี้ดังกล่าวจะเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ย่อมมีน้อย ตามไปด้วย จากการศึกษาลักษณะของตัวอย่างพบว่า ลูกหนี้ชั้นปกติส่วนใหญ่ มีภาระหนี้กับสถาบันการเงินหลายแห่ง เนื่องจากการสร้างเครดิต และความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจของลูกหนี้รายนั้นๆ ต่อกันไปในอนาคต

7.จำนวนกิจการของลูกหนี้ มีผลกระทบต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระนี้มีเครื่องหมายบวก แสดงว่า ตัวแปรจำนวนกิจการของลูกหนี้ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในเชิงแปรผันตรง แสดงว่าลูกหนี้ที่ดำเนินกิจการมากกว่าหนึ่งกิจการ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในการบริหารและควบคุมงานได้ โอกาสที่ก่อให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ย่อมมีสูงตามไปด้วย

8.วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม มีผลกระทบต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระนี้มีเครื่องหมายลบ แสดงว่า ถ้าวัตถุประสงค์ในการกู้เงินของลูกหนี้รายใด เป็นการกู้ไปเพื่อทำธุรกิจหรือกิจการที่มีความมั่นคง และเป็นธุรกิจที่ไม่ถูกกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงในปัจจุบัน โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ย่อมมีน้อยตามไปด้วย

สำหรับตัวแปรอายุ และระยะเวลาในการทำสัญญา ไม่มีผลต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เนื่องจากผลการทดสอบมีการยอมรับสมมติฐาน ทำให้สัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรอิสระเป็นศูนย์ จึงไม่สามารถนำตัวแปรทั้งสอง มาใช้ในการพยากรณ์ในสมการดังกล่าวได้

ข้อสังเกตในการทดสอบปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยสมการถดถอย วิธี Logistic Regression พบว่าสมการดังกล่าวเกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจากตัวแปรอิสระบางคู่มีความสัมพันธ์กัน โดยมีวิธีการทดสอบดังนี้

1.คำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X) ต่างๆ แล้วทำการทดสอบสมมติฐานว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ β ของ X แต่ละคู่เป็นศูนย์หรือไม่ ถ้าผลการทดสอบยอมรับว่า β ของแต่ละคู่เป็นศูนย์ แสดงว่าตัวแปรอิสระต่างๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

2.วิธี Stepwise เป็นวิธีการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยครั้งละ 1 ตัว ถ้าตัวแปรอิสระที่นำเข้ามามีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระที่มีอยู่แล้วในสมการถดถอย วิธีนี้จะทำการตัดตัวแปรอิสระที่สัมพันธ์กันตัวใดตัวหนึ่งออกจากสมการ

การทดสอบพบว่า ตัวแปรอายุและ ตัวแปรประสบการณ์ในการทำงาน มีความสัมพันธ์กัน ทำให้สมการถดถอยที่ได้ไม่ถูกต้อง จึงทำการตัดตัวแปรอายุออกจากสมการ โดยใช้ตัวแปรประสบการณ์ในการทำงานแทน เนื่องจากในการวิเคราะห์สินเชื่อ ถือว่าประสบการณ์ในการทำงานมีความสำคัญต่อการอนุมัติวงเงินสินเชื่อมากกว่าตัวแปรอายุ ถึงอย่างไรก็ตามจากการทดสอบในสมการถดถอยโดยทำการตัดตัวแปรประสบการณ์

ในการทำงานออก แล้วนำตัวแปรอายุเข้าทดสอบในสมการถดถอยแทน พบว่า ตัวแปรดังกล่าวไม่มีผลต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เนื่องจากผลการทดสอบมีการยอมรับสมมติฐาน ทำให้สัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรอิสระเป็นศูนย์ จึงไม่นำตัวแปรอายุ มาใช้ในการพยากรณ์ในสมการดังกล่าวได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์แบบจำลอง ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ของธนาคารพาณิชย์หนึ่งในจังหวัดเชียงราย สามารถนำมาสรุปเป็นมาตรฐานในการพิจารณาการปล่อยสินเชื่อ และคัดเลือกลูกค้าสินเชื่อ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการลดความเสี่ยง และป้องกันการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ตลอดจนเพิ่มความมั่นใจในการตัดสินใจคัดเลือกลูกหนี้ที่มีคุณภาพ สำหรับเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการพิจารณาการปล่อยสินเชื่อ เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยสามารถเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ดังนี้ รายได้ของลูกค้า อาชีพหรือการประกอบธุรกิจของลูกค้า ประสิทธิภาพในการทำงาน วงเงินที่ลูกหนี้กู้ ภาระหนี้คงเหลือ ภาระหนี้ของลูกค้าในสถาบันการเงินอื่น จำนวนกิจการของลูกค้า และวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมของลูกค้า แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ในการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง ผู้วิเคราะห์การปล่อยสินเชื่อ หรือ การป้องกันลูกหนี้ไม่ให้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จะต้องมีการพิจารณาเป็นรายแต่ละกรณีไป ซึ่งจะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ อีกหลายปัจจัย ดังที่ได้ทำการวิเคราะห์ไว้ข้างต้น นอกจากการพิจารณาปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ที่ได้จากการศึกษาแล้ว ในการปฏิบัติงานจริงสามารถสรุปการป้องกันหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

- การป้องกันและการสกัดกั้นการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ก่อนการอนุมัติสินเชื่อ

จากวิธีการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ผ่านมา มีจุดอ่อนที่น่าสนใจอยู่หลายประการที่นำมาพิจารณา ทบทวนวิธีการปฏิบัติในขั้นตอนก่อนการอนุมัติสินเชื่อ ดังนี้

1. ผู้จัดการสาขาต้องมีส่วนร่วมการพิจารณาสินเชื่อเบื้องต้น และพบกับลูกค้าด้วยตนเองทุกราย การอนุมัติสินเชื่อของพนักงานต้องให้ความสำคัญ สิ่งต่อไปนี้เป็นประการสำคัญ

1.1 วัตถุประสงค์ของการใช้วงเงินสินเชื่อ

1.2 การพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูลธุรกิจ แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจนโยบายของธนาคาร ซึ่งบางธุรกิจที่เดิมเคยมีอัตราการเติบโตที่สูง อาจจะไม่ใช่กลุ่มลูกค้าที่ธนาคารสนใจอีกต่อไปก็ได้

1.3 ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้จ่ายเงินสินเชื่อผิดวัตถุประสงค์

1.4 สำหรับด้านหลักประกันนั้น ควรพิจารณา ดังนี้

- มีการประเมินราคาที่ถูกต้องตรงไปตรงมา
 - มีสภาพคล่องสูง พร้อมที่จะนำออกขายได้ทันที
 - หลักประกันนั้น ได้รับการติดตามดูแลอยู่ใน สภาพที่ดีอยู่เสมอ
 - มีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่ถูกต้องตรงข้อเท็จจริงมีหลักประกันคุ้มหนี้แทน
- การป้องกันและการสกัดกั้นการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หลังจากที่อนุมัติสินเชื่อไปแล้ว การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือเกิดหนี้จัดชั้นหลังจากที่อนุมัติสินเชื่อไปแล้วมีสาเหตุจาก
1. ขาดการควบคุม ติดตามและประเมินผลที่ดี อย่างต่อเนื่องทุกเดือน
 2. ไม่ได้กำหนดตัวพนักงานจัดแบ่งหน้าที่ดูแล และติดตามลูกหนี้แต่ละรายให้ พนักงานแต่ละคนดูแลตั้งแต่เริ่มใช้วงเงินสินเชื่อเป็นต้นไป
 3. ไม่ได้มีการติดตามทวงถามในระยะเริ่มต้นที่ลูกค้าเริ่มผิดนัดชำระหนี้
 4. การติดตามจะเกิดขึ้นเมื่อว่างจากงาน กระบวนการพิจารณาสินเชื่อหรือเมื่อมีโอกาสเท่านั้น
 5. ไม่ได้ให้ความสนใจกับกลุ่มลูกหนี้ที่เป็นหนี้ปกติ
 6. กำหนดพนักงานในทีมแต่ละทีมที่ดูแลลูกหนี้รายนั้น ๆ มาตั้งแต่ต้นเริ่มใช้วงเงินสินเชื่อเป็นต้น ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามเงื่อนไขโดยใกล้ชิด จนกว่าลูกหนี้จะชำระคืนธนาคารเสร็จสิ้น และปฏิบัติตามเงื่อนไขทุก ๆ ระยะ และในทันทีที่ลูกหนี้เริ่มผิดเงื่อนไข
 7. สินเชื่อเมื่อได้รับอนุมัติและมีการใช้วงเงินแล้ว สาขาจะต้องมีการทบทวนผลการดำเนินงานฐานะการเงิน และสถานะกิจการของลูกค้าเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ เช่น พนักงานสินเชื่อทำการทบทวน (Review) กิจการ, งบการเงิน, วัตถุประสงค์ในการใช้สินเชื่อ, ความเหมาะสมประเภทสินเชื่อ, วงเงินและเงื่อนไข เพื่อเป็นการทบทวนความเสี่ยงของลูกค้าอย่างน้อยปีละครั้ง เป็นต้น
 8. ในกรณีที่มีการจ่ายเงินกู้ตามผลงานการก่อสร้าง หรือจ่ายตามผลงาน หรือเบิกจ่ายตามเงื่อนไข พนักงานที่ดูแลลูกค้ารายนั้น ต้องออกไปตรวจสอบประเมินผลงานว่าเป็นไปตามเงื่อนไข หรือ พร้อมกับผู้จัดการสาขา หรือผู้ช่วยผู้จัดการสาขา
 9. ในกรณีที่เป็นสินเชื่อที่มีลักษณะการนำสินค้าเป็นหลักประกัน เช่น ข้าว, อ้อย, มันสำปะหลัง เป็นต้น จะต้องทำการตรวจสอบ Stock ของลูกค้าว่ามีคุณภาพและปริมาณของ Stock อยู่ในส่วนของวงเงิน นำมาตามเงื่อนไขสินเชื่อหรือไม่ โดยจะต้องมีการตรวจเช็คเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ
 10. ด้านปฏิบัติงานภายใน การอนุมัติเบิกจ่ายเงินทุกกรณี พนักงานสินเชื่อควรนำไปอนุมัติ ที่ปรับปรุงยอดแล้วพร้อมเพิ่มสินเชื่อรายตัว มาประกอบการพิจารณาลงนามอนุมัติการจ่ายด้วยทุกครั้ง
 11. ต้องเน้นให้พนักงานในทีมงานให้ความสำคัญในการป้องกันและสกัดกั้นตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายไว้อย่างจริงจัง สม่ำเสมอ ให้ถือเป็นงานกิจวัตรประจำวันที่ต้องปฏิบัติ เพื่อสังเกตสัญญาณเตือนบอกเหตุของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยทันที การที่ลูกหนี้เกิดเป็นหนี้ที่มีปัญหาส่วนหนึ่งก็อาจ

จะเกิดจากธนาคาร เพราะขาดการควบคุมและติดตามที่จริงจังตั้งแต่เริ่มๆ จนสร้างพฤติกรรมของลูกหนี้ที่ขาดวินัย และขาดความจริงจังที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขโดยสม่ำเสมอ ขาดการผ่อนชำระธนาคารก็ยังไม่ได้ติดตาม ผ่อนชำระบ้าง ชำรบบ้าง ธนาคารไม่เห็นทางถาม เป็นต้น

12. กรณีของวงเงิน O/D ที่มีการเกินวงเงินหรือเกินบัญชีที่ไม่มีวงเงิน (CLEAN O/D) นั้นเป็นสินเชื่อที่มีความเสี่ยงสูง ธนาคารไม่สามารถควบคุมลูกค้ายในกรณีที่มีการใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ และเป็นสินเชื่อที่มีหลักประกันไม่คุ้มหนี้ หรือ ไม่มีหลักประกัน ซึ่งอาจจะเป็นหนี้มีปัญหาและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคารได้ ดังนั้น ต้องใช้ดุลพินิจอย่างรอบคอบถี่ถ้วน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์และความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในการปล่อยให้มีการเกินบัญชี ควรจะมีเหตุผลถึงความจำเป็นสำหรับการดำเนินธุรกิจจริงๆ และเมื่อสาขาปล่อยให้เกินไปแล้วต้องมีการติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด ให้ลูกค่านำเงินมาลดยอดหนี้ให้อยู่ในวงเงินโดยเร็ว

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาลักษณะของลูกหนี้ปกติ และลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พบว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้นั้น ยังมีอีกหลายปัจจัยนอกเหนือจากปัจจัยที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป ได้แก่

1. หลักทรัพย์ค้ำประกันหนี้ เป็นสิ่งหนึ่งที่ธนาคารใช้ในการพิจารณาการปล่อยสินเชื่อ เนื่องจากจะทำให้ธนาคารมีความมั่นใจต่อหนี้ที่อนุมัตินั้น และในกรณีที่การให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้มีหนี้ล้มเหลว ธนาคารยังมีโอกาสที่จะได้รับการชำระหนี้คืนจากการขายทรัพย์สินของลูกหนี้ที่นำมาจำนำหรือจำนองไว้ และปัจจุบันถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่น่ามาคิดเป็นข้อยกกันสำรองหนี้ ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย สำหรับสาเหตุของการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จากปัจจัยดังกล่าว เนื่องจากมีการประเมินราคาหลักประกันเกินความเป็นจริง, ตำรวจหลักประกันผิดพลาดทำให้รับหลักประกันที่มีปัญหาเข้ามา

2. ความผิดพลาดที่เกิดจากพนักงานของธนาคารเอง ได้แก่ การวิเคราะห์สินเชื่อผิดพลาด ไม่ละเอียดรอบคอบ ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น

- ให้สินเชื่อไม่เหมาะกับวัตถุประสงค์และธุรกิจของลูกค้าย
- เกิดจากตัวผู้จัดการ และพนักงานสินเชื่อ เช่น ผู้จัดการสาขาเกรงใจลูกค้าย,ญาติ,เพื่อนฝูง ไม่พิจารณาสินเชื่อด้วยตัวเอง, ไม่มีความรู้เรื่องสินเชื่ออย่างเพียงพอ, ค้อยประสพการณ์, ทูจจริต, มีผลประโยชน์แอบแฝง

3. นโยบายของธนาคาร เช่น มีการปล่อยสินเชื่อโดยคำนึงถึงเป้าหมายมากกว่าคุณภาพ โดยเฉพาะถ้ามีการกำหนดเป้าหมายการปล่อยสินเชื่อแต่ละสาขาจะเร่งปล่อยสินเชื่อให้เข้าเป้าหมาย ทำให้การพิจารณาอนุมัติสินเชื่อขาดการไตร่ตรองที่รอบคอบ

4.สาเหตุภายนอกที่ธนาคารไม่สามารถควบคุมได้ ได้แก่

- ลูกค้าใช้วงเงินผิดประเภท เช่น นำเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชี (O/D) เพื่อใช้หมุนเวียนประจำวันไปลงทุนในทรัพย์สินระยะยาว
- เกิดจากธุรกิจของลูกค้า เช่น ธุรกิจลูกค้าล้มเหลว ซึ่งเกิดจากภาวะเศรษฐกิจ หรือลูกค้าขยายธุรกิจเพิ่มเติมโดยไม่มีแผนการเงินรองรับ หรือ ธุรกิจของลูกค้าเกิดคู่แข่งรายใหม่ๆ ที่มี Potential ที่ดีกว่าและพร้อมกว่า
- ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว,ธุรกิจบางอย่างอยู่ในภาวะที่ซบเซา หรือ การเปลี่ยนแปลงนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย และ นโยบายของรัฐบาล
- ประสบภัยทางธรรมชาติ ซึ่งเห็นได้ชัดจากธุรกิจเกษตรกรรม